

*Якубівська Н. Л., студентка 4 курсу
Вінницького державного педагогічного
університету імені Михайла Коцюбинського*
*Шимкова І.В., кандидат педагогічних наук, старший
викладач Вінницького державного педагогічного
університету імені Михайла Коцюбинського*
м. Вінниця
e-mail: irina.shym22@gmail.com

ПРОЕКТУВАННЯ ТА ВИГОТОВЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРНИХ ЛЯЛЬОК З ВИКОРИСТАННЯМ ЗАСОБІВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Анотація. Метою публікації є аналіз педагогічних можливостей використання програмного забезпечення для дизайну іграшок під час розробки і реалізації дизайн-проекту сучасної інтер'єрної ляльки.

Ключові слова: інтер'єрна лялька, авторська лялька, дизайн ляльок, 3D-друк, забезпечення.

Abstract. The purpose of the publication is to research the possibilities of using software for designing dolls during the development and implementation of a design project of a modern interior doll.

Keywords: interior doll, author's doll, doll design, 3D printing, software.

Постановка наукової проблеми. Народна іграшка традиційно займає особливе місце в системі художньо-естетичного виховання дітей та їх підготовки до трудової діяльності на роках трудового навчання та позакласній роботі. В педагогічному навчальному закладі майбутні учителі оволодівають основами мистецтва виготовлення народної іграшки, вчать власноручно створювати народні іграшки та мотанки.

Лялька-мотанка вважалася передусім дитячою іграшкою-оберегом, технології її виготовлення виникла ще за часів Трипілля і мало змінилася. Сучасна інтер'єрна лялька – це передусім арт-об'єкт. Така декоративна іграшка – символ оригінального смаку, фантазії, творчої самореалізації (рис. 1). Впровадження у навчальний процес розробки і реалізації дизайн-проекту сучасної інтер'єрної ляльки є не лише особливим чинником зближення сучасних тенденцій творчості із культурною спадщиною. Це ефективний засіб залучення студентів до процесу проектно-технологічної діяльності та формування їхньої професійної майстерності, розвитку творчих здібностей та естетичного смаку.

Сьогодні при проектуванні і виготовленні інтер'єрних та авторських ляльок широко використовується спеціальне програмне забезпечення для створення цифрових моделей ляльок, проектування лялькового одягу і аксесуарів.

У сучасних умовах з'являються нові підходи в методиці навчання студентів основам виготовлення іграшки. Використовуються різні засоби навчання на основі інформаційно-комунікаційних технологій, мультимедійні ілюстративні матеріали, технологічні карти та ін. Водночас, дослідники практично не розкривають аспекту використання спеціального програмного забезпечення.

Короткий аналіз досліджень проблеми. Лялька як культурне явище перебуває в центрі уваги мистецтвознавців, філософів, етнографів, істориків, педагогів. Проте, більшість науковців, серед яких І. Бочарнікова, Л. Герус, Р. Гільмаш, М. Грушевський, І. Котова, О. Матвієнко, А. Михайлюк, М. Мішина, О. Морозова, О. Найдєн, А. Некрилова, О. Складєнко, Л. Соколова, М. Цивін досліджували народні традиції та технологію виготовлення народної ляльки [1].

Мета і завдання статті. Проаналізувати педагогічні можливості використання програмного забезпечення для дизайну і 3D-друку іграшок під час розробки і реалізації дизайн-проекту сучасної інтер'єрної ляльки.

Виклад основного матеріалу. Сучасний світ ляльок надзвичайно різноманітний. З одного боку, ціла індустрія побудована навколо створення лялькових образів і аксесуарів до них: одягу, прикрас та ін. Але інтер'єрна іграшка традиційно виготовляється вручну, в єдиному екземплярі. Сам по собі образ ляльки є оригінальним і неповторним [2].

Розробка і реалізація дизайн-проекту авторської інтер'єрної ляльки є процесом послідовного здійснення операцій проектно-технологічної діяльності. Проектування різностороннього образу ляльки та створення ескізу у різних ракурсах відіграють важливу роль у подальшій роботі.

У форескізі ми намічаємо основний образ ляльки, одяг і деталі. У наступних ескізах уточнюємо образ, малюємо ляльку в різних ракурсах, підбираємо колір, шукаємо найвдаліші положення, продумуємо дрібниці. Спектр програм для дизайну, моделювання та створення одягу для лялькових 3D-моделей досить широкий. Програма Design Doll (terawell.net/terawell/) дозволяє створити образ, пози і композиції, які необхідні художнику, за допомогою простих, інтуїтивно зрозумілих опцій. Додаток використовує метод накладення, де можна змінювати форми і розміри різних частин тіла. У програмі можна встановити кілька моделей, створюючи складні композиції, вільна камера допоможе вибрати найцікавіші ракурси. Для початку роботи не потрібно заглиблюватися в тонкощі малювання, не має особливого значення рівень володіння зображувальною технікою. Доступна велика бібліотека поз і моделей, також можна імпортувати моделі з інших програм та експортувати результат роботи у форматі OBJ для 3D-друку [3].

Рис. 1. Українська народна лялька-мотанка та сучасна інтер'єрна лялька-тільда.

Авторська інтер'єрна лялька несе в собі єдиний образ тіла, одягу, аксесуарів. Для проектування лялькового одягу існують спеціальні програми, які надають великий набір інструментів і можливостей, забезпечують автоматизацію усіх етапів проектування швейних виробів та аксесуарів.

Серед таких програм: Wild Things Dolls Shop (www.wildginger.com/products/wtdolls.htm), Doll Designer (livingsoftnw.com/DS9/DollDeluxe9.htm), Dollwear Designer (www.worthpoint.com/worthopedia/doll-pattern-sewing-studio-software-472866610).

Рис. 2. Створення ескізу та моделі в програмі Design Doll.

Сучасні програмні засоби та бібліотеки моделей створюють безмежне поле для фантазії та дизайнерських ідей. Спроекувати свій авторський виріб і втілити ідеї в життя стало значно простіше з появою сервісів 3D-друку. Майже завжди перша лялька учня – це каркасна текстильна іграшка, у якій інколи з полімерної глини виліплені голова, руки й ноги. Ручне виготовлення такої ляльки потребує навичок скульптурного ліплення, відчуття предмету, об'єму, розуміння анатомії.

Технологія 3D-друку дає необмежену свободу у створенні ляльок або окремих деталей – для виготовлення виробу достатньо експортувати цифрову модель у відповідному форматі і надіслати виконавцю (рис 3).

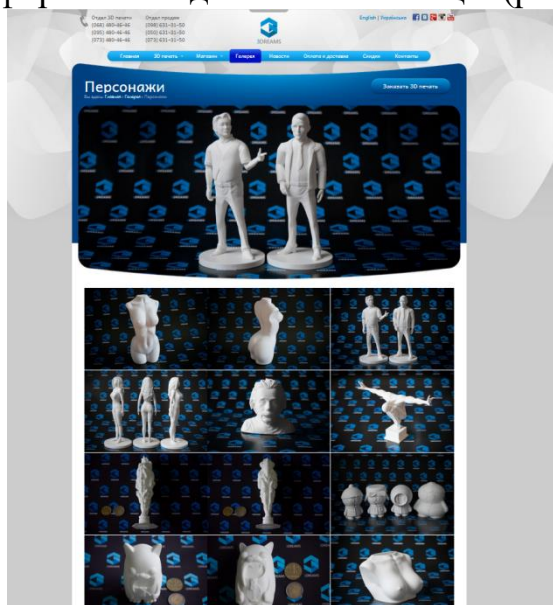

Рис. 3. Приклади робіт, виготовлених компанією 3dreams, м. Вінниця .

Створені за допомогою 3D-друку ляльки можна використовувати як моделі для художньої фотографії, або ж як моделі для створення унікальних костюмів.

Висновки. Проектування і виготовлення інтер'єрних та авторських ляльок – це досить кропіткий, поетапний і багатогранний процес, який потребує освоєння різних дисциплін і навичок. Часто для її виготовлення необхідно кілька місяців ручної роботи. Створюючи їх самостійно, автор працює не лише як художник, дизайнер і модельєр, але і як скульптор. Сучасні технології дозволяють значно спростити цей процес, залишивши більше часу для творчості і самореалізації.

Список використаних джерел:

1. Палюкенієнє С. В. Авторська лялька як засіб формування професійної майстерності майбутнього вчителя мистецького профілю / С. В. Палюкенієнє // Педагогічні Науки: Теорія, Історія, Інноваційні Технології. - 2015. - № 5. - с. 311-317

2. Шимкова І. В. Інтер'єрна лялька як вид сучасної творчості у професійній підготовці вчителя трудового навчання і технологій / І. В. Шимкова, Н. Л. Якубівська // Актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання та технологій середньої школи: теорія, досвід, проблеми [Електронне мережне наукове видання]: Збірник наукових праць. – Вінниця: ВДПУ, 2018. – 328 с.

3. <https://3dprintingindustry.com/news/design-print-doll-dreams-91650/>